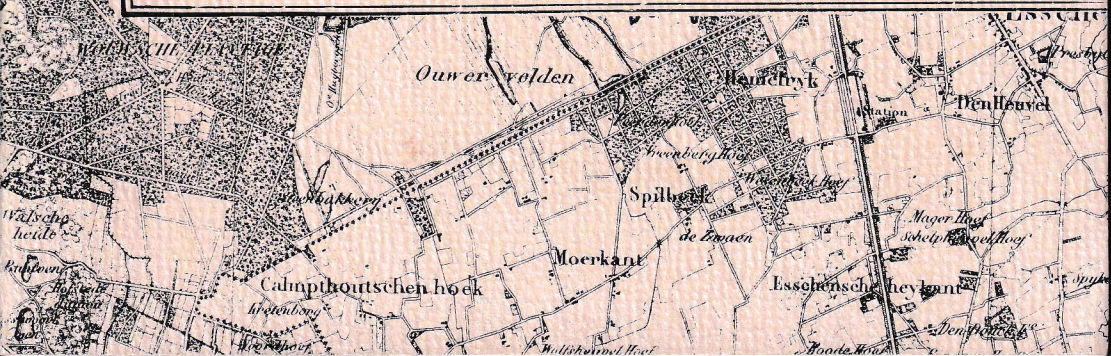

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

Bevrijdingsnummer 1 / 2 - 85

Jaarverslag 1984

HET BESTUUR

Op 31 december 1984 was de samenstelling van het bestuur als volgt:

de heer A.A.G. Melis	- voorzitter
de heer drs. F.J.P. Schijven	- secretaris
mevrouw J.J. van der Stelt-Vissenberg	- penningmeester
mevrouw M.A.C.A. Uijtdewilligen	
de heer P.V.C. Hoendervangers	

Behalve dat de secretaris in de loop van 1984 is verhuisd, en nu in Wouw woonachtig is, valt er geen nieuws te melden over het bestuur. Vooruitlopend op maart 1985, wanneer ingevolge de statuten het bestuur en bloc af dient te treden, hebben alle bestuursleden reeds besloten om zich herkiesbaar te stellen.

Voorts is nog op de valreep besloten, dat er een kleine herverdeling van de taken plaats gaat vinden: de adressenlijsten en -mutaties, alsmede de verzending van de tijdschriften zal m.i.v. 1985 van de heer Schijven worden overgenomen door mevrouw Uijtdewilligen.

WERKGROEPEN

Uiteraard konden niet alle verenigingstaken door de bestuursleden alleen worden uitgevoerd. Ook in 1984 waren er daarom diverse werkgroepen ingesteld die, ieder naar eigen taak, zich verdienstelijk hebben gemaakt voor "de Vierschaer". De werkgroep "houtzagerij" (die o.m. restauraties van de houtzagerij op het landgoed Wouwse Plantage verricht) heeft het in 1984 bijzonder druk gehad. Dank zij hun inzet kon onze vereniging tijdens de traditionele "open dagen" op het landgoed de bezoekers verrassen met een weer funktioneerende rechtkantzaag. Op speciaal verzoek van jhr. mr. E. Speeckaert heeft de werkgroep ook de sterk in verval geraakte smidse gestut om te voorkomen, dat b.v.

door zware sneeuwval in de winter het bouwwerk zou instorten. In de toekomst hoopt de werkgroep om ook de smidse van het landgoed weer in ere te herstellen. Voorlopig zal zij echter haar handen vol hebben aan de herstelwerkzaamheden van de houtzagerij.

In mei 1983 kreeg onze vereniging van het gemeentebestuur van Wouw de opdracht een inventarisatie te gaan verrichten van de zgn. kleine monumenten binnen de gemeente Wouw. Door allerlei omstandigheden en omdat de leden zich eerst goed wilden oriënteren omtrent deze gecompliceerde materie, is eerst in oktober van het afgelopen jaar een commissie van start gegaan om deze opdracht te gaan klaren. Inmiddels is besloten om te gaan werken aan de hand van de richtlijnen van de Stichting Nationale Contactcommissie Monumentenbescherming te Amsterdam. Verder heeft de werkgroep de gehele gemeente Wouw in secties verdeeld, die in de loop van de komende jaren geïnventariseerd gaan worden. Een groot probleem is nog, dat de inwoners goed en ook tijdig op de hoogte dienen te zijn van de werkzaamheden van de commissie. In overleg met het gemeentebestuur van Wouw wordt hiervoor nog naar een goede oplossing gezocht.

Behalve bovengenoemde werkgroepen zijn nog vele leden werkzaam geweest bij o.m. het organiseren van de fototentoonstelling op 30 april, de tentoonstelling bij smid Bakx en de organisatie van de "open dagen" op het landgoed Wouwse Plantage. Over die activiteiten volgt verderop in dit verslag nog meer.

DE LEDEN EN DE DONATEURS

De verwachting van ons bestuur, dat in de loop van 1984 zowel het ledenbestand als het aantal donateurs zou toenemen is duidelijk bewaarheid: waren er in december 1983 41 leden en 40 donateurs, nu (december '84) zijn die getallen: 72 leden en 153 donateurs! Deze reuzengroei stemt uiteraard tot tevredenheid, maar brengt wel steeds meer werk met zich mee. Wij hopen daarom wel, dat het aantal leden, maar vooral "aktieve" leden, ook in de tijd die voor ons ligt, zal blijven toenemen. Overigens zien wij in de duidelijke toename van ledenaantal en donateursaantal een bewijs, dat "de Vierschaer" in

een behoefte voorziet.

HET TIJDSCHRIFT

De redaktie bestond in 1984 uit:

de heer drs. H.A.G. Hellegers

de heer M.J.M. Hermans

de heer drs. F.J.P. Schijven

De heer Hellegers is in februari toegetreden, daarvoor bestond de redaktie dus uit slechts 2 personen. Versterking van de gelederen was echter wel hard nodig, want het is elke keer weer een enorme klus om het tijdschrift op tijd persklaar te hebben.

De redaktie kwam, behalve voor de speciale gidsen, waarover meer, vier keer bijeen. In de eerste bijeenkomst is o.m. besloten om met vaste rubrieken te starten. Verder werd Karel Schrooyen benaderd om enige vignetten voor het tijdschrift te ontwerpen. Sedert het eerste nummer van dit jaar, sieren ze de titels van de vaste rubrieken. Er werd een nieuw adres gevonden voor het rasteren van de illustraties en het zetten van de kopjes: drukkerij "de Peppelhof" te Roosendaal, waarmee gunstige prijsafspraken konden worden gemaakt.

Vergeleken met vorig jaar, hebben wij onze abonnees erg veel te lezen aangeboden. Aflevering 1-84 omvatte nog 84 pagina's, terwijl aflevering 4-84 maar liefst 120 pagina's dik was! Natuurlijk is de redaktie afhankelijk van de aangeboden copij, dus een dank aan onze trouwe schrijvers/-sters is hier wel op zijn plaats!

Om enigszins tegemoet te komen aan de wensen "uit het veld" zijn vanaf nummer 3-84 ook een aantal activiteiten aangekondigd, die de vereniging op stapel had staan.

Ook financieel gezien, is het een goed jaar geweest voor het tijdschrift. Hoewel de omvang steeds is blijven toenemen, bleef het budgetair allemaal verantwoord. Evenals in 1983 bleek de Rabo-bank Wouw-Kruisland bereid om de drukkosten van het omslag voor haar rekening te nemen. De vereniging is haar hier uitermate dankbaar voor! Wat sedert het zomerreces wel duidelijk aan het teruglopen is, betreft de "losse verkoop" van het tijd-

schrift. Aanvankelijk mochten we op een afname van 50 exemplaren binnen enkele weken na verschijnen rekenen, waarna de overigen na enkele maanden werden verkocht. Bij de laatste 2 afleveringen stagneerde de losse verkoop al na enkele tientallen; ook na enkele maanden was er niets extra's verkocht. Dit deed de redactie besluiten om de totale oplage voorlopig beslist niet te vergroten.

Wat beslist vermeldenswaard is, betreft de activiteiten van onze onvermoeibare publicist René Hermans. Behalve zijn grote inzet voor het tijdschrift zag hij nog kans om in de zomer en herfst van 1984 resp. een landgoedgids en een wandelgids te schrijven!

Eerstgenoemde publicatie is speciaal uitgegeven ter gelegenheid van de "open dagen" op het landgoed. Toen bleek, dat er aan een dergelijke gids een grote behoefte bestond: de eerste druk van 500 exemplaren was in een recordtijd uitverkocht. Een tweede druk van 500 exemplaren is momenteel ook weer vrijwel uitverkocht. Dat de wandelgids wat minder spectaculair "liep" komt wellicht doordat ze eerst in de herfstmaanden van de persen rolde. Wij verwachten voor het komende jaar een aantrekkelijke verkoop. Overigens verdient de gemeente Wouw een speciaal woord van dank voor de financiering van dit projekt: doordat zij garant stond voor een afname van 200 stuks, betekende de uitgave geen financiële aderlating voor "de Vierschaer" en konden we de verkoopprijs laag houden.

Een enquête, gehouden in oktober/november 1984, wees uit, dat een meerderheid van de abonnees de voorkeur gaf aan een geheel in zwart gedrukt omslag. De experimentele gekleurde omslagen behoren daardoor, althans voor het tijdschrift, tot het verleden.

Rest ons nog te melden, dat het eerstvolgende tijdschrift geheel in het teken van de bevrijding van Wouw zal staan.

DE LEDENBIJEENKOMSTEN

Er zijn in 1984 negen ledenbijeenkomsten uitgeschreven. De opkomst varieerde tussen de 16 en 25 leden. Zulks naar aanleiding van nieuwe afspraken binnen het bestuur poogde de voorzitter vanaf mei, om de agenda rond 21.30 uur af te ronden. Deze opzet bleek velen te bevallen.

Ook in 1984 werden de ledenbijeenkomsten gehouden in café Donkenhof aan de Roosendaalsestraat.

DE LEZINGEN

Op voorstel van het bestuur zijn er in 1984 vier gast-sprekers naar Wouw getogen om de leden (maar ook andere belangstellenden) aangenaam en/of informatief bezig te houden.

De heer Groeneweg, zelf lid van "de Vierschaer", hield op 26 maart een lezing, getiteld: Oudheidkundig bodemonderzoek in West-brabant en onderzoek van Laat-middel-euws aardewerk".

In het kader van de inventarisatie-opdracht hield de heer van Leeuwen, inventarisator bij de commissie Brabantse Monumenten te Vught, een lezing over het inventariseren van kleine monumenten, speciaal boerderijen.

In oktober kwam drs. W. Knippenberg uit 's Hertogenbosch ons vertellen over "Heksen en spoken in Noord-Brabant". Op de voor hem typerende wijze wist de heer Knippenberg ons een avond lang te boeien over dit onderwerp. Wegens een ernstige stroomstoring bij café Donkenhof, moesten wij op het allerlaatste moment een andere zaal zien te vinden voor deze lezing. Gelukkig bleek dhr. Maas, gemeentesecretaris, bereid om de Burgerzaal van het gemeentehuis hiervoor ter beschikking te stellen. Wij zijn hem hiervoor ten zeerste dank verschuldigd.

In december dan, kwam de heer Jan Naaykens uit Hilvarenbeek. Deze bekende "cultureel ambassadeur" van Noord-Brabant trok zeer veel belangstelling (ca. 75 personen waren die avond present) en bleek zijn reputatie als humorist volledig waar te maken!

Ook de belangstelling van de eerdere lezingen was van dien aard, dat wij in het voor ons liggende verenigingsjaar zeker met het organiseren van voor iedereen toegankelijke lezingen door zullen gaan.

DE TENTOONSTELLINGEN

In 1984 is "de Vierschaer" drie maal naar buiten toe getreden in de vorm van een expositie.

Dank zij de inzet van een aantal leden kon bij smid Bakx een "ambachtelijke" tentoonstelling ingericht worden.

Dat was op 2 en 3 juni, met helaas nogal ongunstige weersomstandigheden. Toch werd de expositie druk bezocht. Men kon het oude smeedgereedschap bekijken, verder ook nog foto's van de Markt uit vroeger tijden en een fotoserie over het beslaan van paarden.

Het Oranjecomité van Heerle verzocht ons om op 30 april te Heerle een fototentoonstelling in te richten met oude foto's van Heerle en haar bewoners. Aan dit verzoek voldeden wij graag en ook deze expositie mocht zich in een grote belangstelling verheugen.

Het Oranjecomité van Wouw vroeg ons begin oktober om medewerking te verlenen aan de bevrijding van Wouw door een expositie aan dit onderwerp te wijden. Omdat het verzoek wel wat laat binnenkwam, kon van een werkelijk goed gedocumenteerde tentoonstelling geen sprake zijn. Daarom was het geheel, in de St. Lambertuskerk, eenvoudig gehouden. Er kwamen zóveel positieve reacties op binnen, dat wij besloten hebben om in mei 1985 nogmaals een expositie aan de bevrijding zullen wijden. Die zal veel uitgebreider zijn, doordat we dan de inbreng van de Wouwse bevolking erbij hebben.

DE OPEN DAGEN OP HET LANDGOED WOUWSE PLANTAGE

Evenals in 1983 organiseerden wij ook afgelopen jaar, in samenwerking met de Brandweergroep Wouw, de Stichting Brandweermuseum Wouwse Plantage en fanfare Soli Deo Gloria, eveneens uit Wouwse Plantage, een tweetal weekends op het landgoed van de familie Janssen - de Limpens. Als er zoveel organisatoren bij zijn betrokken, is het ten zeerste nodig om goede afspraken met elkaar te maken. Ook dit jaar lukte dat, zij het dat er wel enige schoonheidsfoutjes zijn gemaakt. In het eerste weekend (30 juni/ 1 juli) passeerden zo'n 2300 belangstellenden de poorten van het landgoed, dus ongeveer evenveel als in 1983. Onze vereniging kon elke bezoeker een zgn. landgoedgids te koop aanbieden, die duidelijk in een behoefte voorzag. Over de gids en over de houtzagerij, die ook de nodige belangstellenden trok, staat elders in dit verslag het een en ander.

Het tweede weekend bleef dit jaar beperkt tot één dag, 19 augustus. Op deze zonnige dag was er, naast dezelfde attracties als die in juni/juli, ook nog een fanfare-festival, georganiseerd door Soli Deo Gloria. Op deze feestelijke zondag kwamen zo'n 2000 mensen een kijkje nemen op het landgoed.

Gelukkig heeft ook 1984 voor "de Vierschaer", dankzij de opbrengsten van de open dagen, gezonde financiële konsekwenties gehad. Als het aan ons ligt, wordt deze "open-dagen"-traditie in 1985 herhaald.

Overigens was onze zustervereniging uit Essen, Heemkundige Kring Essen, zo vriendelijk haar medewerking te verlenen bij het terugbrengen van de mallejan (familiebezit van Janssen -de Limpens) naar het landgoed. Daardoor konden vele belangstellenden met eigen ogen zien, hoe in vroeger tijden een paard met die fameuze mallejan bomen uit het bos sleepte.

DE SAMENWERKING MET INSTANTIES

Gedurende het afgelopen jaar heeft het secretariaat 70 brieven ontvangen en er weer 74 verstuurd. Het merendeel van deze tijdrovende correspondentie wordt vericht met allerlei instanties: omringende heemkundekringen, gemeentebestuur van Wouw, Stichting Brabants Heem enz. Over het algemeen kunnen wij tevreden zijn over deze samenwerking. De kontakten tussen onze zusterverenigingen zijn niet zo sterk, maar zullen hoogst waarschijnlijk in de toekomst wel sterker gaan worden. Wij dienen in te zien, dat wij, voor het goed behartigen van heemkundige belangen zeker zo af en toe de koppen eens bij elkaar zullen moeten steken.

Ook de kontakten met Brabants Heem zijn nog niet van dien aard, dat wij van een hechte samenwerking kunnen spreken. De Stichting zal daar van haar kant in de loop van 1985 het nodige aan gaan doen. De deskundige adviseurs die Brabants Heem herbergt zullen dan sneller en veelvuldiger geraadpleegd kunnen worden.

De veelal schriftelijke kontakten met de gemeente Wouw waren over het algemeen wel goed, al is soms wel naar voren gekomen, dat alleen schriftelijke samenwerking tot misverstanden kan leiden. Ons bestuur is dan ook van plan om in de toekomst wat vaker mondelinge toe-

lichting te komen geven.

Een al maar toenemend verschijnsel is, dat allerlei instanties (Centrum voor Volkscultuur, "het genootschap" enz.) vaak uitgebreide vragenformulieren toezenden voor het samenstellen van allerlei data-banken. Uiteraard werkt "de Vierschaer" hier allemaal aan mee, in de hoop, dat hierdoor meer waardevolle kontakten mogelijk worden.

DE KONTAKTEN MET DE PERS

Onze perskontakten zijn zonder meer uitstekend te noemen. Maar liefst 42 keer stond "de Vierschaer" in de een of andere krant. Merendeels in Brabants Nieuwblad, De Stem en de Wouwse Krant. Maar ook b.v. de Westbrabantkoerier heeft enige malen belangstelling voor ons wel en wee gehad. Gelukkig zijn wij er in de pers steeds goed afgekomen: men prijst onze actieve club en volgt met name de publicaties op de voet. Natuurlijk hopen wij, dat dit zo zal blijven.

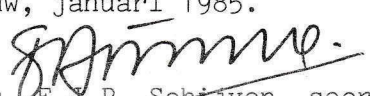
EN TOT SLOT....

Misschien is het een waardige afsluiting om alvast wat toekomstplannen voor 1985 te ontvouwen:

- er komt in april/mei een bevrijdingstentoonstelling
- misschien komt het traditionele Heemkundig Werkkamp (een initiatief van Brabants Heem) in '85 naar Wouw
- de "fietsgids" van Wouw zal van de personen rollen
- de restauraties aan het landgoed zullen door blijven gaan, dus ook open dagen in '85
- de inventarisatie van de kleine monumenten zal eindelijk van stapel gaan lopen, wellicht dat hier ook weer nieuwe publicaties uit voortvloeien

Wij hopen, dat in 1985 méér Wouwenaren zich bij "de Vierschaer" zullen aansluiten, omdat heemkunde in al haar facetten o.i. belangrijk werk is. En er zijn veel mensen voor nodig om het goed te bedrijven.

Wouw, januari 1985.

drs. F.J.P. Schijven, secretaris.

Deze uitgave werd mede mogelijk
door financiële steun van de
Rabobank „Wouw - Kruisland ”

Slikken van
VAN HET MARQUISAAT VAN
erkhof slikken
Hildernisse en

